

Biodiversity is life
Biodiversity is our life

Gospodarjenje z gozdom v službi ohranjanja narave

Renata Rozman & Matjaž Harmel

Gozd – zibelka biodiverzitet

Evropska unija (EU)

- 42 % gozdnih površin,
- polnaravni sestoji in plantaže,
- 34 % v Natura 2000,
- visoka intenziteta gospodarjenja, prevladuje umetna obnova,
- kritično povečanje fragmentacije (Latvija, Portugalska, Španija, Francija);

Slovenija (SLO)

- 60 % gozdnih površin,
- dobro ohranjena naravna sestava,
- 71 % v Natura 2000,
- nižja intenziteta gospodarjenja, naravna obnova pred sajenjem,
- nizek trend zmanjševanja povezanost gozdnih sestojev;

Stanje gozda = stanje vrst/HT 1/2

- način gospodarjenja z gozdovi,
- ključni dejavniki:
 - ***dolžina proizvodne dobe,***
 - ***sistem gospodarjenja (velikost posegov),***
 - sklep in plastovitost gozda,
 - površinsko razmerje med razvojnimi fazami,
 - habitatno in odmrlo drevje,
 - stopnja vznemirjanja v času razmnoževanja in/ali zimovanja,
- kazalnik ohranjenosti *Odmrlo biomasa*;

Stanje gozda = stanje vrst/HT 2/2

- EU:

- *le 21 % gozdnih HT in 15 % gozdnih vrst v ugodnem stanju,*
- *najbolj ogrožene gozdne vrste:*
sesalci, ptice, plazilci, dvoživke, hrošči;

- SLO:

- *velika ohranjenost HT in vrst,*
- *234 z gozdom povezanih vrst, 51 vrst prednostno varuje,*
- *velike zveri, ptice, netopirji, dvoživke in nevretenčarji;*

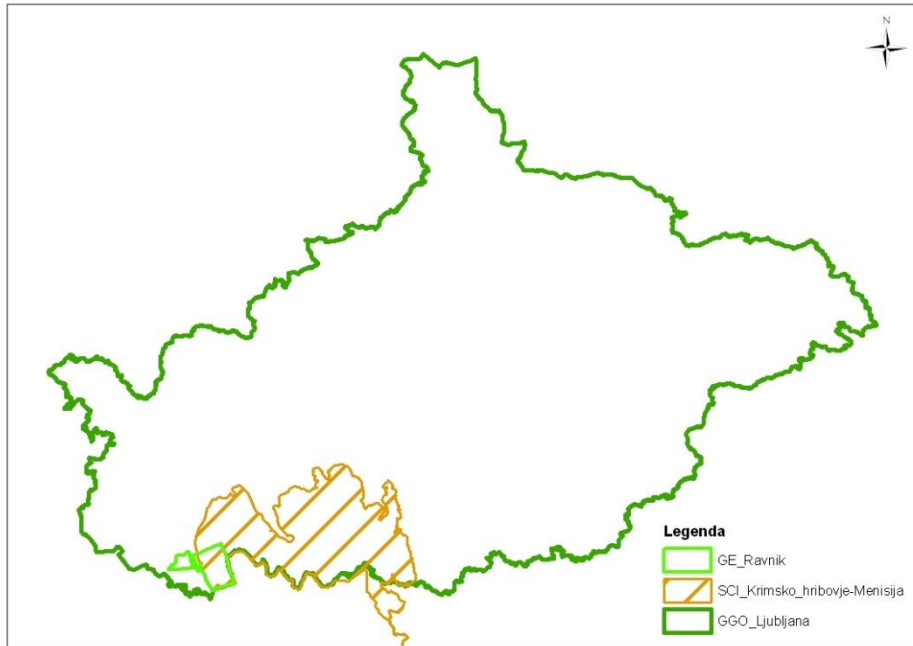

Pritiski in grožnje

- Intenzivno gospodarjenje z gozdom
 - *fragmentacija večjih sklenjenih površin,*
 - *spreminjanje vrstne sestave gozdov in uvajanje tujerodnih vrst,*
 - *odstranjevanje strukturnih elementov habitatov,*
- širjenje urbanizacije in infrastrukturnega omrežja,
- klimatske spremembe;

Metode

- Analiza stanja Natura območja SCI Krimsko hribovje – Menišija,
- Analiza usmeritev GGN za GGO Ljubljana,
- Analiza NV smernic za GE Ravnik,
- Ekspertno mnenje o skladnosti in priporočila;

Stanje vrst/HT

SCI Krimsko hribovje –

Menišija

- 10 vrst in 10 HT, vsi vsaj dobra splošna ocena stanja,
- (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (77 %) – dobra ohranjenost,
- zmanjšanje površine gozda za 0,4 %;

GE Ravnik

- 6 vrst in 3 HT (tudi netopirji, ptice, dvoživke),
- jelovo bukovi gozdovi dinarskega tipa (75,8 %) in smrekovi nasadi (24,2 %) - le polovica dobra ohranjenost,
- zmanjšanje površine gozda za 0,7 %;

Dejavniki varovanih območij

SCI Krimsko hribovje – Menišija

- odmrla biomasa odraslega drevja (vsaj 3%),
- ohranjena grmišča in gozdni robovi,
- prilagojena raba gozda in krajine,
- primerna gostota populacij velike rastlinojede divjadi,
- strukturna raznolikost gozda (>30% sestojev z odraslim drevjem);

GE Ravnik

- izredno nizek delež odmrla biomase,
- 99 % območja ima poudarjeno ekološko funkcijo,
- ohranjanje travniških površin, spodbujanje plodonosnih drevesnih vrst,
- 55 % debeljaki, 21 % sestoji v obnovi, mladovij in drogovnjakov primanjkuje;

Skladnost usmeritev iz GGN za GGO LJ z NV smernicami za GE Ravnik

- 😊 - 12 naravovarstvenih smernic
- 😬 - 5 naravovarstvenih smernic
- ☹️ - 1 naravovarstvena smernica
- 🔍 - 2 naravovarstveni smernici

Neskladnosti usmeritev in NV smernic

- Območja brlogov medveda,
- območja jam in brezen,
- gradnje gozdne infrastrukture na negozdnih površinah in nad poznanimi jamskimi prostori,
- ohranjanje grmovnega in zeliščnega sloja
- upravljanje z gozdom in krajino v skladu s potrebami volka in risa ter njunih plenskih vrst.

Zaključki

- nadpovprečna GGE v Sloveniji,
- visoka lesna zaloga,
- relativno intenzivno gospodarjenje z gozdom,
- veliko monokultur smreke,
- ugodno stanje kvalifikacijskih vrst,
- malo stoječe odmrle biomase,
- neuravnotežena struktura razvojnih faz.

Pomanjkljivosti smernic in usmeritev

- Nekaterе smernice in usmeritve so presplošne in zato ne vplivajo dovolj na ukrepanje v gozdovih.
- Nekaterе smernice niso prostorsko opredeljene.

Predlogi za konkretizacijo smernic

- prostorska opredelitev (primer netopirji),
- oblikovanje ekocelic,
- določitev travnatih površin, ki jih je treba ohranjati,
- upravljanje s krajino v skladu s potrebami volka in risa ter njunih plenskih vrst,
- ukrepi za ohranjanje ugodnega stanja bukovega kozlička.

Drugi predlagani ukrepi

- Sodelovanje
- Monitoring
- Navzkrižni ukrepi

Predlog procesa oblikovanja usmeritev/smernic za GGE

- Identifikacija
- Pregled usmeritev iz območnih gozdnogospodarskih načrtov
- Pregled pojavljanja vrst in habitatnih tipov v območju načrtovanja
- Določitev konkretnih usmeritev in ukrepov
- Priprava in vnos naravovarstvenih smernic
- Način spremljanja načrtovanih ukrepov
- Monitoring

Biodiversity is life
Biodiversity is our life

"Humans are part of nature's rich diversity and have the power to protect or destroy it."

Hvala za pozornost

